

Mfv.III.10.601/2013/4.szám

A Kúria a dr. Koczka Éva ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Kormányhivatala Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 4.M.430/2013. szám alatt indított és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. június 7-én kelt 4.M.430/2013/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. január 13-án tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.430/2013/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Azigénylő 2012. március 22-én előterjesztett korhatár előtti ellátás iránti igényét a Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága határozatával elbírálva 2012. március 28-tól havi 152.485 forint összegű ellátást állapított meg részére.

Az igénylő fellebbezése folytán eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság határozatával az elsőfokú határozatot részben

megváltoztatta és az ellátás összegét 152.930 forintra felemelte. Egyebekben a korhatár előtti ellátás kiszámításának módját - figyelemmel arra, hogy az igénylő magánnyugdíjpénztári tagságát fenntartotta - helyesnek találta és azt nem módosította. Megállapította a másodfokon eljáró nyugdíjbiztosítási főigazgatóság, hogy az igénylő 1969. július 9-től 2012. március 27-ig 40 év és 217 nap szolgálati idővel rendelkezik, az 1988. és 2012. közötti években elért keresete, jövedelme havi átlaga 251.524 forint, ezért az ellátás összege ennek az összegnek az alapulvételével a törvény által meghatározott 80 %, vagyis 201.219 forint. Figyelemmel azonban arra, hogy a magánnyugdíjpénztári tagságát az igénylő fenntartotta, az egyéni számlán lévő összeget nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, ezért az ellátás összege az egyébként kiszámított összeg 76 %-a, azaz havi 152.926 forint.

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság saját hatáskörében eljárva 25. alszámú határozatát 27. alszám alatt felülvizsgálva annyiban módosította, hogy a havi korhatár előtti ellátás összegét 153.965 forintra felemelte a tévesen figyelembe vett kereseti adatok korrigálása, az igénylő prémiumévek programban való részvétele okán. A magánnyugdíjpénztári tagság fennállása miatti végösszeg kiszámítását illetően hivatkozott a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 12. § (6) és (7) bekezdésében, az 1. számú mellékletben, valamint a 2. § (5) bekezdésében írt rendelkezésekre.

A határozatot a felpereskeresettel támadta meg a közigazgatási és munkaügyi bíróság előtt és annak hatályon kívül helyezését kérte. Sérelmezte, hogy a valorizált nettó összegek számítása nem pontos. A határozat nem tartalmazza a prémiumévek program 70 %-os bére és a tényleges besorolási bér közötti különbözetet, jöllehet jogszabály szerint 100 %-os bért kellett volna figyelembe venni. A biztosítási időszak alatt csak 1998. és 2010. között fizette a társadalombiztosítási járulék 75 %-át, az alperesnek a többi időben 100 %-ot fizetett. Ennek ellenére az ellátás összegének kiszámításánál ezt nem egységesen vették figyelembe. Sérelmezte a felperes azt is, hogy a határozat nem adott lehetőséget arra, hogy a magánnyugdíjpénztári számláján felhalmozott összeghez hozzájusson. Ez utóbbi kérelmetől a per során elállt - így ez a felülvizsgálati eljárásnak sem tárgya.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, fenntartva határozata és a másodfokú határozat ténybeli és jogi indokait.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.430/2013/3. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Ítéletének indokolásában a bíróság hivatkozott a Tny. 12. § (7)

bekezdésében, illetve az 1. számú mellékletben foglaltakra, miszerint ha a biztosított magánnyugdíjpénztári tag, akkor az öregségi nyugdíj összegét úgy kell megállapítani, hogy a kiszámított összeget meg kell szorozni a 0,75-ös szorzószámmal. Ezen számítási szabály nem mond ellent a Tny. 3. § (1) bekezdésében írtaknak sem, mert utóbb hatályba lépő rendelkezések módosíthatják a korábbi jogszabályok szerinti ellátások összegének kiszámítási módját.

A bíróság ítélete ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel jogszabálysértésre hivatkozva. Álláspontja szerint az ítélet sérti Magyarország Alaptörvényének XIII. Cikkét, a XV. Cikkének (2) bekezdését, a 28. cikket, a Tny. 12. § (7) bekezdésében, a 2. § (4) bekezdésében, 3. § (1) bekezdésében és 4. § i) pontjában írt rendelkezéseket, valamint a Tny. 1. és 2. számú mellékletében írtakat. Ezért a határozatok „megváltoztatását” kérte akként, hogy a korhatár előtti ellátás összegét 2012. március hó 28. napjától kezdődően úgy állapítsák meg, hogy a magánnyugdíjpénztári tagokra alkalmazandó 0,75 %-os szintre csak a magánnyugdíjpénztári tagság kezdetétől, 1998. január 1. napjától csökkentsek. Az ezt megelőző, 1969. július 9-től 1997. december 31-ig terjedő időre csökkentés nélkül, 100 %-ban állapítsák meg az ellátás alapjául szolgáló átlagkeresetet és az ehhez tartozó 80 %-os nyugdíj összegét és ennek megfelelően állapítsák meg a nyugdíjnak megfelelő korhatár előtti ellátást. Másodlagos felülvizsgálati kérelme - amennyiben nem áll minden adat a Kúria rendelkezésére - az első- és másodfokú társadalombiztosítási határozat hatályon kívül helyezése mellett alperes kötelezése új eljárásra azzal, hogy a korhatár előtti ellátás összegét a fentieknek megfelelően akként határozza meg, hogy a magánnyugdíjpénztári tagság előtti időszakban az öregségi nyugdíj összeg 100 %-át vegye alapul 80 %-os nyugdíj számítással, míg a 0,75 %-os szorzót csak 1998. január 1. napja utáni időszakra alkalmazza.

A felülvizsgálati kérelem indokai szerint az alperes és az elsőfokú bíróság is több jogszabályt sértett, amikor arra az időszakra is csökkentette a korhatár előtti ellátás összegét, amikor kizárólag az állami nyugdíjrendszernek volt tagja. A jogszabályok által megállapított járulékot a felperes és a munkáltatója is minden esetben teljes összegben az állami rendszerbe fizette be. Ezen időszakra kizárólag a Tny. 3. §-ára is figyelemmel a Tny. 20. § (2) bekezdése alapján a 2. számú mellékletben foglaltak szerint kellett volna számolni, ami ez esetben a több mint 40 év szolgálati idő teljesítésével 80 %-os összegnek felel meg. A Tny. 21/A. §-a csak 2013. január 1-jétől hatályos, a határozatokban hivatkozott 12. § (7) bekezdése pedig ezen időponttól már nem volt hatályban, de figyelemmel a jogszabályi környezetre, az Alaptörvény XIII. Cikke kimondja, hogy mindenkinek joga van a tulajdonhoz. A XIX. Cikk (4) bekezdése garantálja az egységes állami nyugdíjrendszer

fenntartását, és végül, de nem utolsósorban hivatkozott a felperes a 28. cikkre, amely kimondja, hogy a bíróságok a jogalkalmazásuk során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Nincs különbség az 1998. január 1. előtti időszakban azon személyek között, akik később beléptek a magánnyugdíj rendszerbe, mint akik ezt nem tették. A Tny. 3. § (1) bekezdése nem véletlenül mondja ki, hogy az 1997. december 31. előtti jogosultságot védeni kell. Az elsőfokú bíróság kiterjesztő értelmezése szerint aki egyetlen napot volt magánnyugdíjpénztári tag, ezt megelőzően pedig akár 40 évig fizetett az állami rendszerbe, 24 %-kal kevesebb nyugdíjat kaphat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletének hatályban tartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A felperes felülvizsgálati kérelme szerint az abban foglalt kérelem és megjelölt jogszabálysértést vizsgálva arra a megállapításra jutott a Kúria, hogy mind a társadalombiztosítási, mind a bírósági eljárásokban a jogszabályi előírások betartásával történt a döntések meghozatala.

A Tny. 12. §, illetve 13. § határozza meg a nyugdíj kiszámításának módját, számszaki levezetését és egyben visszautal a Tny. 22. §-ában írtakra is, amely rögzíti a beszámítható jövedelmek körét és azt, hogy az összeg számításakor az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni az ellátás összegét. Ezért a felperesnek a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott 1988. január 1. előtti átlagkeresetére és azok százalékos arányának figyelembevételére való hivatkozása téves jogértelmezésen alapul. Ugyancsak téves azon felperesi álláspont is, hogy a nem magánnyugdíjpénztári tagként elért keresetnek mindenkor a 100 %-a képezi a nyugdíjszámítás alapját. A nyugdíj összegének kiszámításakor a Tny. 22. § szerinti számítási móddal kellett az átlagkeresetet meghatározni, és ezt követően a meghatározott átlagnak kellett a felperes esetében a 80 %-át kiszámítani - figyelemmel a 40 éves szolgálati idejére - és azt meghatározni. Ezt tette az alperes, amikor a fenti számítási módszer és valorizációs szorzók alkalmazásával határozta meg azt, hogy a felperes által elért havi átlagkereset 253.232 forint és figyelemmel a 40 éves szolgálati időhöz kapcsolódó 80 %-ra, állapította meg az ellátás alapjául a 202.586 forintot.

A felperes azonban magánnyugdíjpénztári tag volt és az is maradt a nyilatkozata szerint a társadalombiztosítási ellátás megállapításakor, ezért az oda befizetett járulékot nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alapba. Tehát a Tny. 12. § (7) bekezdésének alkalmazásával helyesen történt a kiszámított ellátás összegének a 0,76 -os szorzószámmal való (Tny. 1. számú melléklet) csökkentése, a matematikai művelet elvégzése. Ennek eredményeként pedig helyes a havi 153.965 forintos társadalombiztosítás terhére megállapított korhatár előtti ellátás összege.

Ez a számítási mód nem ütközik az Alaptörvény felperes által meghatározott cikkeibe sem, mert éppen a különböző idejű magánnyugdíjpénztári tagsági idők és ebből esetlegesen eredő sérelmek kiküszöbölése érdekében volt mód arra, hogy a tagok választhattak a tagsági viszonyuk fenntartása, illetve megszüntetése mellett. Ez a szabályozás lényegében már 2009. januárjától fennállott, tehát ismert volt akkor is, amikor a felperes a nyilatkozatát megtette.

Rámutat továbbá a Kúria arra is, hogy a társadalombiztosítás ellátásaira és magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 1. §-a határozza meg a társadalombiztosítási ellátás célját, amelyben mindjárt az első fordulat a társadalmi szolidaritás elvét rögzíti. A magánnyugdíjbiztosítás, az egyéni felelősség, önkéntesség és öngondoskodás elvén alapul. Ezért a két, egymástól alapelveiben is különböző ellátásokkal kapcsolatos jogviták esetében mindezt szem előtt kell tartani.

A felperes által hivatkozott Tny. 3. § (1) bekezdése valóban azt rögzíti, hogy az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján megszerzett jogosultságot megszüntetni, illetőleg korlátozni nem lehet. Ez a jogszabályhely az új Tny. hatályba lépését megelőzően megállapított nyugellátások biztosítását szolgálja. A Tny. hatályba lépését megelőző jogszabályok alapján megállapított nyugellátások érintetlenségének kimondását, a jogbiztonságot szolgálja, mint alapelv. A felperes nem a korábbi hatályos törvény (1975. évi II. törvény) alapján szerzett jogosultságot a korhatár előtti megállapításra, hanem az igény előterjesztése idején hatályos (2012. március 22-én) Tny. rendelkezései szerint.

A fentiekben írt indokolásbeli kiegészítéssel helytálló a munkaügyi bíróság érdemi döntése, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes perköltségigényt terjesztett elő, ezért a felperest a Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte fizetésre.

A per tárgyi illeték és költségmentes, ezért a felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli a Tny. 81. §-a értelmében.

Budapest, 2014. január 13.

*Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné
dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró*

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő